

ladet nogen Lov tilbage om, hvad der er Thingets sande Mening. Den Sver og den Begejstring, hvormed man har søgt at forcere den ærede Forslagsstillers Forslag igennem uden Udvalg, er for mig ikke noget afgjørende Vidnesbyrd om, at man nævner stor Sver for Reformer paa dette Omraade. Jeg har nemlig en Mistanke om, at man noget har ladet sig lede af den Forsikring, der fremkom fra den høitærede Justitsminister om, at et tilsvarende Forslag i Sverrig ikke havde haft nogen som helst Virkning. Hvis den høitærede Justitsminister havde givet den modsatte Forsikring, at det havde haft en ganske gennemgribende Virkning i Sverrig, er jeg bange for, at man ikke havde været i samme Grad ivrig.

Det første Spørgsmaal, der frembyder sig, synes mig at være det: Hvordan er Forholdet nu? Er Forholdet af en saa fortrinlig og beundringsværdig Beskaffenhed, at der ikke er Grund til at gjøre Forandring, eller er lige det Modsatte Tilfældet? Jeg skal med et Par Ord søge at fastslaa, hvad der nu er Forholdet i formueretlig Henseende mellem Ægtefæller. Slaar man op i en Lærebog over Familieretten, vil man finde Definitionen paa dette Forhold givet saaledes, at Formueforholdet mellem Ægtefæller er et ligelegt Forhold med fuldstændig Fællesskab. Gaar man imidlertid mere i Detaillen for at undersøge, hvorledes denne Ligelighed og dette Fællesskab er gennemført, vil man se, at der i Gjennemførelsen ikke er Spor af Ligelighed og ikke Spor af Fællesskab. Hvad for det Første Ligeligheden angaar, da vil denne Paastand ikke møde stor Modsigelse. Maa man vel ved Ligelighed forstaa lige Ret og lige Magt i et vist Forhold; men hvorledes er det i Ægtefællens? Ægtefællens har for det Første den Virkning, at Kvinden bliver umyndig. Hun bliver umyndig; thi ifølge den gjældende Ret er hun det ikke, saalænge hun ikke er gift; ifølge Lovens af 29de December 1857 er den ugifte Kvinde myndig i samme Omfang som Manden. Vielsen virker som et Umyndighedsdekret. Ægtefællets første Virkning er den, at Kvinden gjøres umyndig. Deraf følger, at hun bliver ube af Stand til at handle paa noget af Formuerettens Omraader. Hun kan ikke afslutte Kontrakter, ikke foretage nogen som helst Disposition over Formuen, hun mangler overhovedet borgerlig Handleevne paa Formuerettens Omraade. Deraf følger atter, at en Manden maa handle for hende, og denne Manden er selvfølgelig Manden. Den næste Sætning, der gjælder i den danske Ret, er derfor den, at Manden er Kvindens Bærg. Dette Bærgemaal er nu af en ganske færegen Beskaffenhed. Det er et Bærgemaal, der er langt strengere end Bærgemaallet for umyndige Børn og for umyndiggjorte Mænd. Disse sidste Bærgemaal føres ikke uden Ansvar, uden Kontrol; der kan være Tale om Erstatning for Bamrøgt. Slikt er der ikke Spor af i Forholdet mellem Ægtefæl-

lerne; Manden værger Kvindens Formue som han vil. Han kan benytte den til fælles Bedste, hvis det behager ham, men hvis det behager ham at bruge den udelukkende til egen Fordel, kan han ogsaa gjøre det. Han kan benytte Formuen til fælles nyttigt Erhverv i Familiens Interesse, hvis det ligger for ham; men hvis det ligger bedre for ham at sætte den overstyr ved Drik og Spil, kan han ogsaa dette. Det pleier man at udtrykke saaledes, at Manden værger Formuen som sin egen. Dette Udtryk dækker ikke fuldstændig Sagen. Det er ikke nødvendigt at bruge Billeder og Analogier. Man behøver ikke at sige „som hans egen“, thi den er hans egen. Kvindens Stilling er den, at hun ved Ægtefællens bliver formueløs. I formueretlig Henseende er den Kvinde, der gifter sig, i samme Dieblit som en Udfød, og Manden har arvet hende. (Munterhed). Fremset saaledes synes det at vække ærede Medlemmers Forundring. Ærede Medlemmer have maaste ikke tænkt sig, at det er saaledes. Men der er ingen Lov derom. Den Succession, som finder Sted, er en Universalsuccession, en Succession ganske af samme Beskaffenhed som Arvingens overfor Arveladeren. Smidlertid er Kvinden i Virkeligheden ikke død. Hun lever endnu og er istand til formelt i alt Fald at erhverve; der kan tilfalde hende Arv og Gave; hun kan erhverve Noget ved eget Arbejde. Men Alt, hvad hun erhverver, erhverver hun ikke for sig, men for Manden. I samme Dieblit, som det bliver hendes, bliver det Mandens. Dersom jeg stulde søge en Analogi for det Forhold, som jeg her omtaler, paa andre Omraader, vilde jeg ikke kunne finde nogen Analogi udenfor det Forhold, som man kalder Fledføring. Ærede Medlemmer ville vide, at en Fledføring er en Person, som overdrager Alt, hvad han eier og eiendes vorder, for nogen skjellig Underhold, saalænge han lever, og en ærlig Begravelse, naar han dør. Det er i Virkelighed det, som Kvinden gjør. Hun overdrager Alt, hvad hun eier og eiendes vorder, for noget til sit Underhold, saalænge hun lever, og ligeledes for en ærlig Begravelse efter sin Død. Men denne Analogi udtømmer ikke Forholdet. En Fledføring er filllet ganske anderledes end den gifte Kvinde. En Fledføring har Rettigheder overfor sin Husbond. Dersom Husbonden ikke giver ham, hvad der er tilstrækkeligt til hans Underhold, kan han anlægge Sag imod og kræve Erstatning af Husbonden. Han kan klage, og Statsmyndighederne beskytte ham. Aldeles forskjelligt gaar det med den gifte Kone. Hun har ingen Ret, ingen Klage, dersom Manden vandrøgt sin Forpligtelse til at underholde hende, og henvender hun sig til Domstolene, bliver hun afvist. Hendes Ret er helt og holdent afhængig af Mandens Naade. Dersom jeg stulde samle, hvad jeg her har sagt, i et Par Sætninger, vilde jeg sige, Ægtefællens har den Virkning paa